777/07

Den 20. august 2007 blev i sag nr. 70.541:

xxxx xxxxx xxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxx xxx xxx xxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for følgerne efter tre faldtraumer i 1999 og 2001.

Selskabet har anført, at der alene ses at være modtaget anmeldelse af ulykke den 30/6 og 11/12 2001, hvorimod der ikke ses at være modtaget nogen anmeldelse af ulykken den 19/9 1999. Selskabet har afvist dækning vedrørende de to anmeldte ulykker med henvisning til, at Arbejdsskadestyrelsen i erklæring af 29/7 2003 har vurderet, at hver af de to ulykker har resulteret i en méngrad på mindre end 5 %.

Klageren anmeldte den 1/9 2001 at være faldet på trappen den 30/6 2001, hvorved hun havde slået hovedet og højre nakkeside. Faldet havde resulteret i, at hun havde svært ved at dreje hovedet til højre, ligesom hun led meget af hovedpine i højre side og i perioder havde kvalme. Hun angav i anmeldelsen at have diskusprolaps i lænden, ligesom hun henviste til skadeanmeldelse og -rapport vedrørende et faldtraume den 19/9 1999.

Ved skadeanmeldelse af 31/3 2002 anmeldte klageren at være faldet på trappen, hvorved venstre ben gav efter, og at det havde givet et knæk i hoften. I anmeldelsen henviste hun endvidere til, at hun havde diskusprolaps i lænden, og at hun tidligere den 19/9 1999 og 30/6 2001 var faldet.

På baggrund af anmeldelserne indhentede selskabet de lægelige oplysninger fra egen læge, H. Sygehus og speciallæge S.E.N. samt oplysninger fra F. Kommune. Selskabet foranledigede endvidere foretagelse af speciallægeerklæring fra H.J. Det fremgår bl.a. af dennes erklæring af 23/1 2003:

"**Tidligere sygdomme**:
Skadelidtes egne oplysninger afviger noget fra, hvad der fremgår af de tilsendte sagsakter. Af sagsakterne fremgår det, at hun fik tilkendt pension i 1981 (et enkelt sted er angivet 1971) på baggrund af hovedpine, smerter i arme, hals og thorax samt knæledssmerter, sidstnævnte til stede siden cirka 1969. Har desuden klaget over periodevise paræstesier i vestre arm, blev undersøgt for dette på neurologisk afdeling i H. Det blev konkluderet, at der var en svær psykisk overbygning på en række varierende somatiske symptomer med sparsomme objektive fund, diagnoserne var chondromalacia patellae sequelae (følger efter brusklidelse i knæene) samt neuroses characterogene hysterica (hysterisk karakterneurose).

Skadelidte selv bekræfter, at hun siden 1969 har haft smerter i knæene. Disse aftog væsentligt efter operation på H. Sygehus, husker ikke årstallet, men siden har der kun været ømhed og en underlig fornemmelse i knæene. Hun benægter, at hun har haft hovedpine før skaden 30. juni 2001. De øvrige symptomer affærdiges ligeledes.
...
Januar 1984 oplyser hun at være faldet med sin søn. Fik rygsmerter, som varede cirka 2 1/2 år.
...
August 1995 indlagt cirka 8 uger på grund af **diskusprolaps** i lænderyggen på venstre L4 niveau. Havde udstråling til begge ben, mest venstre. Man kunne angiveligt ikke operere prolapsen. Hun har siden i perioder haft lænderygsmerter med udstråling, men dette er aftaget væsentligt, kommer ved belastning af ryggen og behandles med god effekt med akupunktur ved speciallæge i reumatologi J.C., hvor hun går et par gange om ugen. Siden prolapsen har benene dog været instabile, således at de af og til giver efter under hende ved trappegang.

1996 fik hun pludselig **smerter i nakken, kunne ikke røre højre arm**. Blev undersøgt med MR-skanning af halsrygsøjlen 12. juni 1996, som viste protusion af diskus C6, C7 samt let protusion ved C3/C4 og C5/C6. Alle rødder var frie. Generne varede cirka 1/2 år.
...
Ifølge speciallægeerklæring ved A.P./P.H.S., reumatologisk afdeling, H. Sygehus 7. september 1995 har hun **sero-negativ reumatoid arthritis**, kroniske nakkesmerter med udstråling til venstre arm og radiale fingre. På baggrund af degenerativ forandringer, spodylose og uncovertebral artrose. Hertil på dette tidspunkt et år varende lænderygsmerter med udstråling til venstre ben.

Skadelidte oplyser at have anmeldt skade 1999, hvor hun faldt på trappe. Fik i forbindelse med dette **smerter nederst bag på venstre ben**. Disse smerter har siden været uændret til stede.
...

Objektivt findes skoliose af rygsøjlen, lokaliseret ømhed omkring L4-L5 og let indskrænket bevægelighed. Fingrene kan ikke rettes helt ud. Neurologisk findes nedsat følesans på venstre lår og afsvækket venstresidig akillesrefleks.

Konklusion:
Efter aktuelle skade 11. december 2001 har hun konstante smerter i venstre side af hoften med udstråling til venstre balle. Der har ikke været brud på bækkenet. Smerterne har i høj grad samme lokalisation som smerterne betinget af hendes tidligere påviste diskusprolaps, men er angiveligt af en anden karakter. På baggrund af forløbet findes generne varige uden mulighed for bedring. Det findes sandsynligt at smerterne i venstre side af hoften med udstråling til venstre balle overvejende er betinget af skaden, men diskusprolapsen bidrager formentligt med en mindre del. De øvrige nævnte gener er ikke forårsaget at aktuelle skade."

De nu foreliggende oplysninger blev indgivet til Arbejdsskadestyrelsen, som i erklæring af 29/7 2003 bl.a. anførte:

"Vi vurderer méngraden for aktuelle ulykke til mindre en 5 procent, jf. loven om sikring mod følger af arbejdsskade, § 33. Méngraden efter ulykken den 30. juni 2001 vurderes ligeledes til mindre end 5 procent.
...
Vi har lagt vægt på, at A.M.A. ved aktuelle ulykke den 11. december 2001 faldt og fik et knæk i venstre hofte, samt slog hoften med gener i form af konstante smerter i hoften og ned i ballen. Der er tilsyneladende normal bevægelighed i hoften. Vi har med udgangspunkt i Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel skønsmæssigt vurderet méngraden til mindre end 5 procent. Uddrag af méntabellen vedlægges til orientering.

Ved ulykken den 30. juni 2001 faldt A.M.A. og slog hoved og nakke. Der har siden været hovedpine, smerter omkring højre øje og synsforstyrrelser. Der er fundet normal neurologisk undersøgelse. MR-skanning af hjernen foretaget den 14. marts 2002 var normal. Méngraden vurderes med udgangspunkt i méntabellen skønsmæssigt til 2-3 procent."

Arbejdsskadestyrelsen har desuden henvist til forudbestående lidelser i form af lændediskusprolaps, diskusprolaps i nakken, øresusen samt knæsmerter, som i alt vurderes til en samlet méngrad på 45 %.

På baggrund af Arbejdsskadestyrelsens udtalelse afviste selskabet ved skrivelse af 29/8 2003 at yde forsikringsdækning med henvisning til forsikringsbetingelserne.

Klageren var ikke tilfreds med afgørelsen og rettede henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen den 22/9 2003 med henblik på revurdering. Ved skrivelse af 8/12 2003 besvarede styrelsen henvendelsen og har bl.a. anført:

> "Følgerne efter ulykken den 11. december 2001 er i vores udtalelse af 29. juli 2003 fastsat til mindre end 5 procent. Vi har lagt vægt på, at De efter denne ulykke har følger i form af konstante smerter i venstre hofte og normal bevægelighed.
>
> Følgerne efter ulykken den 30. juni 2001 er i vores udtalelse fastsat skønsmæssigt til 2-3 procent. Vi har lagt vægt på, at De efter denne ulykke har følger i form af hovedpine og synsforstyrrelser, samt normal neurologisk undersøgelse.
>
> Vi har desuden i vores udtalelse vurderet Deres resterende forudbestående gener.
> Diskusprolaps i lænden er vurderet til 15 procent.
> Diskusprolaps i nakken er vurderet til 15 procent.
> Øresusen er vurderet til mindre end 5 procent.
> Gener i begge knæ er samlet vurderet til 10 procent."

Klageren rettede efterfølgende henvendelse til selskabet og anmodede om genoptagelse af sagen, da hendes tilstand angiveligt var forværret. Selskabet har udbedt sig dokumentation herfor.

Over for nævnet har klageren nedlagt følgende påstand:

> "Personlig vil jeg sige at min mén % er omkring ca. 35 til 40 %. Jeg har i perioder utrolige mange smerter hvor jeg må ligge i sengen."

Til støtte for sin påstand har klageren bl.a. anført:

> "Jeg havde fået smadret bagdelen efter faldet samt fået for skubbet 'skævhed' i ryggen, jeg har næsten ligget i sengen fra 2003 til og med 2006 hvor jeg fik ryggen opereret nu har jeg fået følelsen næsten tilbage. l de 3 år, har jeg nok ligget i ca. 15 mdr. sammenlagt i sengen, det er først nu at jeg er ved at komme til hægterne, det vil sige, jeg går med korset og stok."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 7/2 2007 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Klagers gener som følge af den anmeldte ulykke af 30. juni 2001 samt den anmeldte ulykke af 11. december 2001 har været forelagt Arbejdsskadestyrelsen til fastsættelse af de varige følger. Arbejdsskadestyrelsen vurderede, at klagers gener som følge af de respektive uheld ikke svarede til en méngrad på 5 % eller derover.

Som det fremgår af forsikringsbetingelsernes afsnit 6.2.6/afsnit 10 sker fastsættelsen af méngraden efter et dækningsberettiget ulykkestilfælde efter Arbejdsskadestyrelsens méntabel, og den praksis der i øvrigt er fastlagt af Arbejdsskadestyrelsen.
Vurderingen foretages af Alka forsikrings lægekonsulenter på baggrund af sagens lægelige oplysninger - herunder eventuelt indhentet speciallægeerklæring. Méngraden fastsættes på baggrund af den medicinske invaliditet som ulykken har medført uden hensyn til skadelidtes erhverv og sociale forhold.

I henhold til betingelsernes afsnit 6.2.8/afsnit 10 giver en bestående invaliditet eller lidelse ikke ret til erstatning og kan ikke bevirke at méngraden fastsættes højere end hvis en sådan invaliditet eller lidelse ikke eksisterede. Dette gælder uanset om invaliditeten eller lidelsen er medfødt, senere erhvervet eller traume- eller sygdomsfremkaldt.

Det er således kun de direkte følger af det aktuelle ulykkestilfælde der erstattes på forsikringen og de varige følger af det aktuelle ulykkestilfælde skal selvstændigt svare til en méngrad på 5 % eller derover for at udløse erstatning.
...
Klagers sag har været forelagt Arbejdsskadestyrelsen som har vurderet de varige følger af begge tilskadekomster i henhold til betingelsernes afsnit 6.3/afsnit 10, hvorefter styrelsens afgørelse er bindende for parterne efter bestemmelserne om voldgift.

Det er ikke efterfølgende tilgået sagen nye lægelige oplysninger - trods selskabets opfordring i breve af henholdsvis 11. august 2005 og 20. januar 2004 - og klager har således ikke dokumenteret, at hendes helbredstilstand er væsentligt forværret i forhold til Arbejdsskadestyrelsens vurdering."

Af forsikringsbetingelserne henholdsvis nr. 20-6 og 20-7 fremgår bl.a.:

"**Afsnit 10**
Erstatning ved invaliditet:

Er der på policen anfør forsikringssum ved invaliditet gælder følgende:

Erstatning udbetales, såfremt ulykkestilfældet har medført en invaliditetsgrad på mindst 5 %, opgjort på grundlag af reglerne i lov om arbejdsskadeforsikring om erstatning for varig mén - dog uden hensyn til den forsikredes erhverv og sociale forhold.
...
Der betales ikke erstatning for invaliditet, der bestod før ulykkestilfældet. En bestående invaliditet kan derfor ikke bevirke, at invaliditetsgraden fastsættes højere, end hvis sådan invaliditet ikke have været til stede.
...
Hvis en af parterne forlanger det, fastsætte invaliditetsgraden af Arbejdsskadestyrelsen, hvis afgørelse i så fald er bindende for begge parter.

...

2. Hvad dækker forsikringen ikke.
...
2.1.5. Forværring af følgerne af et ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende sygdom eller tilfældig tilstødende sygdom.
...
6.2.8. En i forvejen eksisterende invaliditet eller lidelse giver ikke ret til erstatning og kan ikke bevirke, at méngraden fastsættes højere end hvis en sådan invaliditet eller lidelse ikke eksisterede.
Dette gælder uanset invaliditeten eller lidelsen er medfødt, senere erhvervet, traume- eller sygdomsfremkaldt.
...
6.3.1. Voldgiftsbestemmelse.

6.3.2. Ved uenighed om den af Alka fastsatte méngrad kan både den forsikrede og Alka forlange spørgsmålet om méngradens størrelse forelagt for Arbejdsskadestyrelsen. Arbejdsskadestyrelsens afgørelse er bindende og endelig for begge parter. Den af parterne der ønsker spørgsmålet om méngradens størrelse forelagt Arbejdsskadestyrelsen betaler gebyret for forelæggelsen. Ændrer Arbejdsskadestyrelsen en af Alka fastsat méngrad til fordel for forsikrede betales gebyret for forelæggelsen at Alka."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse, der er i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsens méngradsfastsættelse og dermed bindende for parterne i henhold til forsikringsbetingelserne.

Nævnet finder herudover, at klageren ikke efterfølgende har dokumenteret en forværring af tilstanden, som kan begrunde en forhøjelse af den af Arbejdsskadestyrelsen fastsatte méngrad, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen